

Міністерство освіти і науки України
Придніпровська державна академія будівництва та архітектури
Економічний факультет

Université du Maine (Франція)

Wyższa Szkoła Biznesu – National Louis University (Польща)

Опольський Державний Університет (Польща)
Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**Актуальні проблеми використання
потенціалу економіки країни:
світовий досвід та вітчизняні реалії**

23–24 березня 2018 року

Частина II

Дніпро
2018

Організаційний комітет:

Большаков В.І. – доктор технічних наук, професор, академік АН ВШ України, дійсний член Академії будівництва України, заслужений діяч науки та техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, ректор ДВНЗ «ПДАБА»;

Верхоглядова Н.І. – академік Академії економічних наук України, доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи ДВНЗ «ПДАБА»;

Анджей Гвиждж – професор, завідувач кафедри економіки Вищої школи бізнесу Національного університету Луїса (Польща);

Станіслава Соколовска – професор, доктор філософії, декан економічного факультету Опольського державного університету (Польща);

Себастьєн Менард – доцент, доктор філософії, факультет права, економіки та управління, Університет м. Ле-Ман (Франція);

Фісуненко П.А. – кандидат економічних наук, доцент, декан економічного факультету, доцент кафедри обліку, економіки та управління персоналом підприємства ДВНЗ «ПДАБА»;

Орловська Ю.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки ДВНЗ «ПДАБА»;

Вечеров В.Т. – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту, управління проектами та логістики ДВНЗ «ПДАБА»;

Іванов С.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів і маркетингу ДВНЗ «ПДАБА»;

Кобзар Н.І. – кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри економічної теорії та права ДВНЗ «ПДАБА».

*Рекомендовано вченою радою
ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
(протокол № 9 від 27.03.2018 року)*

Актуальні проблеми використання потенціалу економіки країни: світовий досвід та вітчизняні реалії: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 23–24 березня 2018 р.). У 2-х частинах. – Дніпро: ПДАБА, 2018. – Ч. 2. – 112 с.

ISBN 978-966-916-515-2

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, що стали предметом обговорення учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми використання потенціалу економіки країни: світовий досвід та вітчизняні реалії», що відбулася у м. Дніпро 23–24 березня 2018 року у Придніпровській державній академії будівництва та архітектури.

Матеріали конференції можуть становити інтерес для наукових працівників, викладачів, студентів вищих навчальних закладів, а також для всіх, хто цікавиться сучасним станом та перспективами розвитку економічної науки.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ РЕГІОНУ Стенічева І. Б.	6
МОЖЛИВОСТІ ПОКРАЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ Стенічева І. Б., Коннік А. В.	9
ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ДНІПРОВСЬКОГО РЕГІОНУ Стенічева І. Б., Цюрюпа К. В.	11
ІНВЕСТИЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ЯК ПЕРЕДУМОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ Філіпішина Л. М., Собченко Д. Р.	14

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ РЕГІОНУ Романко О. П.	17
РОЗВИТОК МОЛОЧНОЇ КООПЕРАЦІЇ ЯК ОДИН З НАПРЯМКІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ Самойленко Т. Г.	19

ІННОВАЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ Котуранова Т. В., Александрова М. О., Варгоха Я. С.	22
МОДЕЛІ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ Гонта С. В.	25
ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ В ГОТЕЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ СВІТУ Іванов А. М.	27
РОЛЬ ІННОВАЦІЙ В ІМПОРТОЗАМІЩЕННІ БУДІВЕЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ В УКРАЇНІ Котуранова Т. В., Сепик К. О., Подалюк М. Р.	30
ЕКОСИСТЕМА СТАРТАПІВ УКРАЇНИ ЯК КОМПОНЕНТ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОСИСТЕМИ СТАРТАПІВ Ситник Н. І.	33
СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ СОЛНЕЧНОЙ ЭНЕРГЕТИКИ В РЕСПУБЛИКАХ ЗАКАВКАЗЬЯ Судейманов Чингиз Рушан Оглы.	35
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ВПЛИВУ КРЕДИТУВАННЯ НА ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЦЕСИ Чернецька Л. В.	38
ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ НА ЗАСАДАХ АСОЦІАЦІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Шлапак М. А.	42
УКРАЇНА В КОНТЕКСТ СВІТОВИХ СУЧАСНІ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ Стенічева І. Б., Щербак Б. І.	46

ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

СТРЕСС-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ЯКІСТЬ ТРУДОВОГО ЖИТТЯ ВИКЛАДАЧІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ Рябокоть І. О.	49
ВПЛИВ МОДЕЛЕЙ ОСВІТНІХ СИСТЕМ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ РИНКОВИХ ВІДНОСИН Драчук Ю. З., Сав'юк Л. О.	51
УПРАВЛІННЯ ТРУДОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Старостенко Г. Г., Поснова Т. В.	54

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

РОЛЬ КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ Кононова І. В., Крутіков К. М.	59
АКТИВИ ЯК ОБ'ЄКТ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ Кононова О. Є., Мартинова А. Д.	62
ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ІНДИКАТОРІВ БЕЗПЕКИ ДІЯЛЬНОСТІ АУТСОРСИНГОВИХ КОМПАНІЙ: ОБЛІКОВИЙ ВИМІР Ляхович Г. І.	65
ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ПІДПРИЄМСТВ, ЩО СТАНОВЛЯТЬ СУСПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС Ярошенко В. В., Прохорова Л. І.	67

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ ТА ЙОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ Літвінова А. Р., Білошкурська А. Є., Бородін М. О.	69
ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВНУТРІШНІХ ДЕРЖАВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ Браткова І. М.	72
МЕДРЕФОРМА ПО-УКРАїнСКИ Вербицкая К. П.	75
ПАСИВНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ Гранат Ю. Ю.	77
ВПЛИВ ПРИСУТНОСТІ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ Домбровська Л. В.	80
СТАН ТА ДИНАМІКА ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ З ДОПОМОГОЮ КРАУДФАНДИНГУ НА ПЛАТФОРМІ KICKSTARTER Овчар О. А.	84
МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ ТА ЙОГО ХАРАКТЕРИСТИКИ Стащук О. В.	87
АКТУАЛЬНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ФАКТОРИНГОВИХ КОМПАНІЙ У СВІТІ Холодилова А. О.	89
ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КОНСОЛІДАЦІЇ БАНКІВ НА МІЖНАРОДНОМУ РИНКУ Шульга К. Д.	91

ПАСИВНІ ОПЕРАЦІЇ БАНКІВ

Гранат Юлія Юріївна

магістр;

Науковий керівник: Алескерова Юлія Володимирівна

доктор економічних наук,

старший науковий співробітник,

доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,

Вінницький національний аграрний університет

ПАСИВНІ ОПЕРАЦІЇ (liability-side transactions) – операції, за допомогою яких банки формують свої фінансові ресурси для проведення кредитних, інвестиційних та інших активних операцій.

Завдяки П.о. формуються власні, залучені та запозичені кошти банку. До П. о. належать: розміщення акцій банку, залучення вкладів, отримання кредитів від центрального банку та на міжбанківському ринку, випуск банківських облігацій, векселів та інших зобов'язань. Результати П. о. відображаються у пасиві балансу банку. Часто під П. о. розуміють лише залучення коштів на вклади та в позики, тобто операції з формування ресурсів банку, необхідних йому понад суму власного капіталу. П. о., пов'язані з розміщенням акцій чи залученням внесків засновників, відрахуваннями з поточного і нерозподіленого прибутку, сприяють збільшенню власного капіталу банку.

Грошові кошти, які банки одержують шляхом приймання вкладів (депозитів), є залученими коштами. Таке залучення коштів називають депозитним. Кошти, одержані шляхом випуску облігацій або інших зобов'язань чи на основі запозичень на міжбанківському ринку, в центральному банку, називають запозиченими коштами. Запозичені кошти найчастіше залучаються для підтримки ліквідності та платоспроможності банку. Інколи практики називають процес залучення ресурсів фондуванням.

У П. о. центральних банків переважає випуск банкнот, у інвестиційних – випуск і розміщення цінних паперів, а в ощадних – залучення депозитів.

Пасивні операції комерційного банку – це діяльність банку по акумулюванню власних і залучених коштів з метою їх розміщення.

Призначення операцій комерційного банку полягає в наступному:

забезпечення ресурсами діяльності банку;

формування додаткових джерел коштів для продуктивного використання в економіці;

збільшення доходів фізичних і юридичних осіб, які отримують банківські відсотки закладами;

зростання власного капіталу банку;

створення резервних фондів страхування банківських операцій.

Пасивні операції – операції з мобілізації коштів, а саме: залучення кредитів, вкладів (депозитних, ощадних), отримання кредитів від інших банків, емісія власних цінних паперів. Ресурси, отримані в результаті пасивних операцій, є основою безпосередньої банківської діяльності. Активні операції – операції з розміщення коштів.

В результаті активних операцій банки отримують дебетові відсотки, які повинні бути вище кредитових відсотків, виплачуваних банком по пасивних операціях. Різниця між дебетовими і кредитовими відсотками (маржа) – одна з найважливіших традиційних статей доходу банку (банківський прибуток формується і за рахунок комісійних зборів за банківські послуги).

Основні пасивні операції комерційного банку – депозитні.

Депозитні операції – це термінові і безстрокові вкладення клієнтів банку. Кошти, що зберігаються на рахунках до запитання (безстрокові вклади), призначаються для здійснення поточних платежів – готівкою або через банк за допомогою чеків, кредитних карток або акредитивів.

Інший вид депозитних вкладів – термінові вклади (з певними термінами погашення). За цими вкладками зазвичай виплачуються більш високі відсотки, що залежать від терміну вкладу, оскільки банки можуть більш тривалий час розпоряджатися коштами вкладника і мають можливість реінвестувати їх. Найчастіше на термінові рахунки поміщаються кошти цільового призначення, наприклад суми, призначені підприємцем для купівлі обладнання через 6 місяців.

До пасивних операцій належать і різні ощадні операції. Ощадні депозити служать для накопичення коштів клієнта, про що клієнту видається свідоцтво (ощадна книжка).

До пасивних операцій комерційного банку можна віднести:

створення і збільшення власного капіталу за рахунок відрахувань від прибутку; емісію цінних паперів і їх розміщення на відкритому ринку;

депозитні операції;

міжбанківські позики на внутрішньому і зовнішньому ринку.

Серед депозитних операцій виділяють наступні групи:

депозити до запитання;

термінові і ощадні депозити.

Таблиця 1

Депозити банків України станом на 01.01, млн. грн.

	Банки	2014	2015	2016
1	ПРИВАТБАНК	133551	141338	178121
2	ОЩАДБАНК	46341	55368	93438
3	УКРЕКСІМБАНК	42970	60126	77679
4	РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	26419	28800	39214
5	УКРСИББАНК	16632	17424	33300
6	ПУМБ	20444	24516	27585
7	УКРГАЗБАНК	8699	12368	27510
8	UniCredit (УКРСОЦБАНК)	21611	22501	26780
9	АЛЬФА-БАНК	15831	18061	25244
10	КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	10832	17625	18

Депозитні ставки падають. За даними моніторингу Bankoграфо ТОП-25 найбільших банків системи, тільки 1 банк, котрий підняв ставки по 12-місячним гривневим строковим депозитам протягом місяця, 7 банків знизили ставки на 0,4-2 проц. пункти, решта лишили ставки по цьому продукту незмінними.

Тренди депозитного ринку:

1. Вперше на ринку депозитів з'явилась пропозиція 0% річних за залишок на ощадному рахунку (так підтримує австрійські традиції Райффайзен Банк Аваль), кілька банків пропонують за ощадні рахунки 0,01%, а деякі «іноземці» пропонують стільки ж по доларовому строковому вкладу.

2. Зміни в асортименті: зникнення і спрощення. На ринку спостерігається певне скорочення асортименту пропозицій: – зникають депозити з можливістю розірвання – 10 банків із 25 найбільших гравців ринку відмовились від таких продуктів, кілька банків пропонує цю опцію лише для року і більше, звісно і ставки там нижчі; – В іноземних банках – проблеми з накопичувальними депозитами, тобто не в банків, а в клієнтів, оскільки депозитний канал фондування для них не є критичним; – зникають пропозиції щодо розміщення валютних ощадних вкладів з можливістю вільного зняття, з іншого боку може й добре – ось вона очікувана десятиліттями дедоларизація.

3. Переформатування ринку – Альфа Банк і Укрсоцбанк де-факто уніфікували лінійку депозитів та ставок за ними.

– Ринок покинув Платинум Банк, а також кілька банків поза ТОП-25кою. Це має вплив на середньосистемні ставки: як математичний (бо вони були аутлаєрсами) + зникнення конкурентів-пилесосів дає стимули для решти ринку зітхнути з полегшенням і ще швидше знижувати ставки.

– Універсал – придбаний Тігіпком. А його Таскомбанк вперше увійшов до ТОП-25-тки найбільших банків за обсягом депозитів «фізиків». Результат для клієнтів Універсала: з лінійки депозитів зникли строкові вклади з можливістю дострокового розірвання.

4. Діджиталізація депозитних продаж – Страшенно незручними за минулий рік стали веб-інтерфейси для вибору депозитів: новомодні фільтри і калькулятори, результати за якими довго завантажуються, не дають можливості швидко порівняти цінові пропозиції, як це було за наявності простої табличної форми подачі інформації. Це стосується Ощадбанку, Альфа Банку, ПУМБ, Мегабанку, ВТБ та ін.

Окремі банки цю проблему розуміють, тому внизу довжелезної сторінки після скролінгу можна віднайти лінк на pdf з таблицями ставок, але навіть така опція передбачена далеко не у всіх «наворочених» сайтах, заставляючи клієнта сидіти, клікати і перебирати фільтрами усі можливі варіанти, замість того, щоб одним поглядом оцінити табличку зі ставками і вибрати найбільш привабливий для себе варіант.

Словом, депозитний ставокпад продовжується. Чекаємо на швидку передачу цього сигналу на кредитний ринок. І пам'ятаймо, що при виборі депозиту головне не ставка, а надійність банку. Якщо, звісно ви не входите в Лігу любителів сайту ФГВФО).

UPD. Середня ставка за депозитами з можливістю розірвання – опустилась на рівень 2011 року, навіть середня ставка за «новими» строковими депозитами без права дострокового розірвання – знизилась до рівня середніх ставок (за де-факто поточними вкладами) кінця 2013-го.

Список використаних джерел:

1. Bankografo.com <http://bankografo.com/depozitniy-stavkopad.html>.
2. Bankografo.com <http://bankografo.com/analiz-bankiv/bankivska-statystyka>.

ВПЛИВ ПРИСУТНОСТІ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ

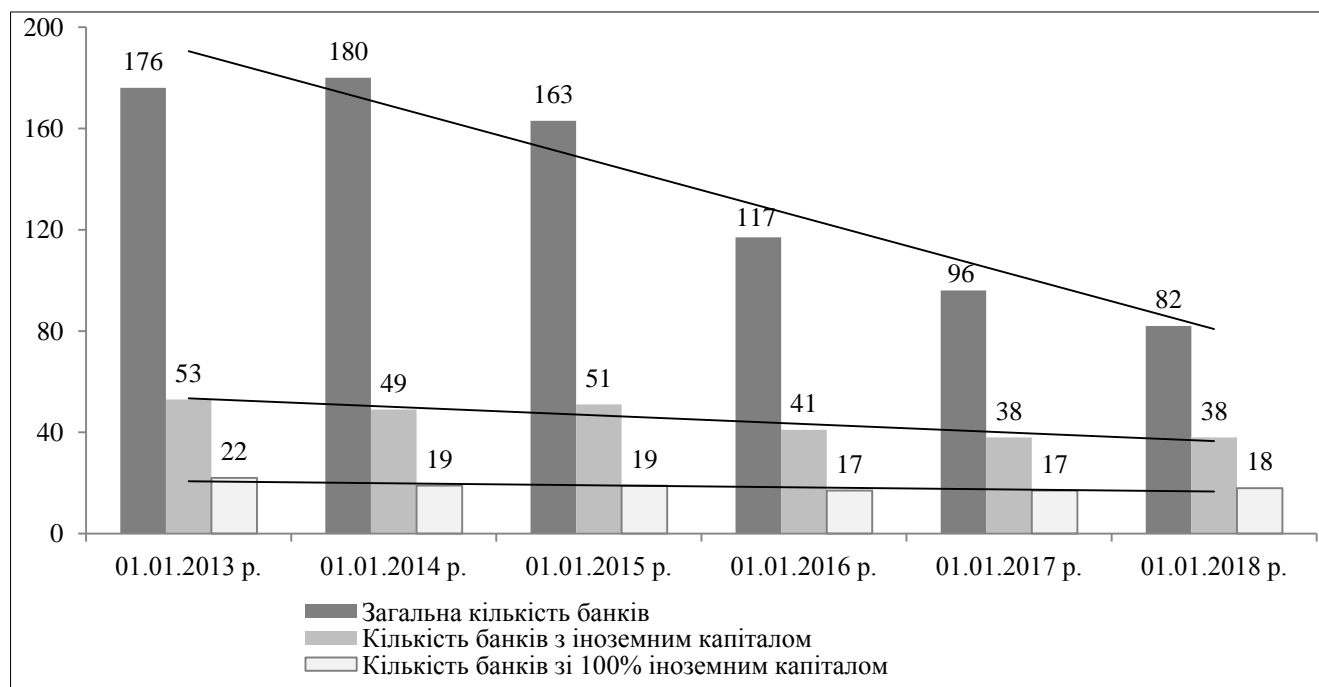
Домбровська Людмила Вікторівна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри фінансів і обліку,

*Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини
вищого навчального закладу «Університет «Україна»*

Активізація розвитку процесів економічної глобалізації та поглиблення взаємодії національних економік із міжнародними фінансовими ринками позначилися на посиленні концентрації іноземного капіталу в банківському секторі України. Навіть на тлі тотального скорочення кількості функціонуючих комерційних банків внаслідок втрати ними платоспроможності (98 банків з 01.01.2017 р. до 01.01.2018 р.) та посилення з боку Національного банку вимог щодо збільшення мінімального обсягу статутного капіталу банків [4] присутність банків з іноземним капіталом стає дедалі помітнішою (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка кількості комерційних банків України

Наведена на рисунку графік переконливо доводить, що темпи скорочення кількості комерційних банків з іноземним капіталом (в т. ч. і зі 100% іноземним капіталом) значно нижчі від темпів скорочення загальної кількості банків,

Наукове видання

**Актуальні проблеми використання
потенціалу економіки країни:
світовий досвід та вітчизняні реалії**

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

23–24 березня 2018 року

Частина II

Підписано до друку 30.03.2018. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 6,51. Тираж 100. Замовлення № 0318-71.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 4392 від 20.08.2012 р.